

Fortælling af Augusta og Carit Etlar: "Karneval i Venedig".

Karneval i Venedig.

Meddelt af

Carit Etlar.

Med tegninger af Knud Gamborg

Fortælling fra

Folkets Almanak

Udgivet af N. C. Rom og C. A. Thyregod

1895

Det er Styrmand Hermansen, som fortæller:

I Januar Maaned 1842 fo'r jeg som Overstyrmand med den svenske Brig "Kleppertan". Vi ladede i Tronhjem med med tør Fisk og skulde til Venedig, hvor der laa en Ladning Byg for os til Gøteborg.

Farten gik i Begyndelsen heldig; efter nogle Ugers Rejse befandt vi os i Golfen. Det blæste en Storm af Sydost, næste Dags Morgen fik vi Taarnet af St. Marco i Sigte, og det begyndte at løje. Men alt som Stormen aftog, blev det saa diset i Luften, at vi næppe kunde se Rokken af vor egen Klyverbom; der var da ikke andet for, end at løbe langs med Landet paa Loddet. Briggen drev snart paa den ene, snart paa den anden Bov, og da Strømmen sætter stærkt sydpaa, bleve vi til sidst vild i Bestikket. Paa Dagvagten efter to Glas loddede jeg og fik kun fire Favne Vand; jeg lod straks gøre klar til at vende, Roret blev lagt i Læ, Briggen løb i Vinden, men begyndte i det samme at hugge igennem. Efter mange Besværligheder kom vi hen paa Formiddagen i flot Vande; men da Skibet blev pejlet, viste det toogtyve Tommer Vand. Pumpen blev sat i Gang, og da det straks efter klarede i Vejret, fik vi Malomocho Kirketaarnet i Sigte, en halv Mil borte. Vi havde nu sikker Landkending og holdt ned i Farvandet, tog Lods om Bord og Folk til at hjælpe med Pumpen, da det ellers vilde have været umuligt at holde læns Skib.

Denne Tur har jeg fortalt saa Vidtløftigt, for at I kunne vide Grunden til, at vi siden maatte ligge i 3 Maaneders Havari ved Venedig. Jeg for min Part var ikke utilfreds hermed; thi denne By indeholder for det første mange gamle Mindesmærker og Seværdigheder, og dertil begyndte Karnevalet kort efter vor Ankomst.

St. Marcus Pladsen er et af de skønneste Torve, jeg har set. Men den er vist allerede saa ofte blevet beskrevet af andre, at jeg blot vil bemærke, at Virkeligheden her langt overgaar alle de Forventninger, man er i Stand til at danne sig om Stedet. Fra det store Taarn, der hæver sig paa Pladsen, har man den herligste Udsigt over hele Omegnen. Enhver kan faa Tilladelse til at gaa derop. men det koster nogen Anstrengelse at naa til Spiret ad den stejle Vej, som i Stedet for Trappetrin fører opad i Sneglegang. Udenfor Dogens Palads ser man endnu blandt Søjlerne som danne Galleriet, de røde og grønne Støtter, mellem hvilke Raadet i gamle Dage kundgjorde enhver ny Lov for Folket.

I flere Henseender gør Venedig dog et ubehageligt Indtryk paa den Fremmede. Alle disse skumle, forfaldne Paladser, der staa som Monumenter for en begravet Storhed, de mange mudrede Kanaler, der løbe langs med Husene, og deres forfaldne Marmortrapper, besatte med Søjler og pjaltede Tiggere - alt dette tilsammen efterlader en uhyggelig og mørk Stemning. Ligesom i London udgør Indvaanerne her kun to Klasser, Fattige og Rige, Extremer i begge Henseender; den smudsigste Armod soler sig dorskt og flegmatisk paa de hvide Marmortrapper foran de Riges Paladser. Der findes ingen Middelstand, med mindre man dertil vil henregne de talrige Skarer af Munke, som fødes paa Overtroens og Vankundighedens Bekostning. Den rige Adel har endnu sine forgyldte Gondoler, sin Fædres kongelige Sale og hele deres fornemme Grandessa - eller søger i det mindste at vedligeholde Skinnen deraf.

En Eftermiddag havde jeg været i Land og gik, da det blev Aften, ned til Kanalen for at komme ombord igen. Klokken var henved ti, og for at gøre Vejen kortere, skraaede jeg igjennem et lille Stræde og var omtrent kommet midt i Gaden, da der pludselig sprang en Fyr imod mig, greb mig i Brystet, idet han hævede en Kniv med en anden Haand og bød mig i en dæmpet Tone at forholde mig rolig, hvis jeg havde mit Liv kært. Ved at dreje Hovedet til Siden, saa jeg en anden mindre Person, indpakket i en stor Kappe, nogle Skridt borte; jeg hengav mig da i min Skæbne og tav, som Banditten befalede.

Jeg var det italienske Sprog temmelig mægtigt, og havde allerede tilbragt over en Maaned i Venedig, saa at jeg ret godt forstod Gavtyven, da han forlangte min Pengepung. Temmelig misfornøjet adlød jeg hans Opfordring. Røveren tog mod Pungen, aabnede den hurtigt, tog en Sølvskilling, og leverede mig Pungen tilbage med de Ord:

"Jeg er sulten, Signor, men ingen Røver".

Efter denne Forklaring forsvandt Manden, fulgt af Kammeraten i den sorte Kappe. Gud maa vide, hvorfor *han* ikke tog sig en Skilling! Han var vist også sulten.

Karnevalet var imidlertid begyndt. St. Marcuspladsen, Maskernes fornemste Samlingssted, myldrede af Mennesker i alle mulige og umulige Dragter. Oppe paa Balkonerne saaes en Mængde smukke elegante, Damer, som betragtede Sværmen, der larmede under deres Fødder. Om Aftenen syntes hele Pladsen at udgøre et Ildhav, saaledes flammede Baal og Fakkelskin fra alle Sider, og midt imellem disse Galskaber, mellem Larm og Støj, stod det gamle Taarn, belyst af de røde Flammer, medens dets Tinder knejsede i den mørkeblaa Aftenluft koldt, alvorligt og truende. Hvad har det ikke været Vidne til, det Taarn.

I de første Dage af Karnevalet maatte ingen møde paa Markuspladsen efter Klokken tre og til Midnat, uden at være maskeret. Jeg laante da en stor Tyrkerkaftan og en Turban med

de dejligste Strudsfjer i, og gik hen imod Aften ned til Rialto, den kolosale Marmorbro, der forbinder de to største Dele af Byen, og over hvilken der var en betydelig Folkestimmel, som ilede hen til Pladsen. Paa en af Siderne af denne Bro ses et Stenbillede indmuret, der forestiller en Gondoliere med afbrækket Aare i Haanden. Man fortæller herom, at en af de rigeste Venetianere en Dag kom ned til Kanalen og vilde sættes over. Gondolieren kendte Manden og mente, at han i Betragtning af hans Rigdom, kunde betale lidt mere end enhver anden, hvorfor han forlangte det dobbelte af ham. Den Rige blev vred og nægtede at betale, Gondolieren blev Grov og tvang ham dertil, og for at hævne sig lod den Rige Broen Rialto bygge, hvorved Baadførerne mistede den største Del af deres Fortjeneste, hvilket den afbrudte Aare i Billedets Haand skal antyde. Om denne Bro har jeg ogsaa hørt et andet Sagn, nemlig: at der en Gang var en Mand, som kom fra Levanten med Ædelstene, og solgte disse til Venedigs Adel. Blandt sine Skatte fremviste han en meget smuk Sten, for hvilken han forlangte en uhyre Sum Penge. Dogen fik Lyst til Stenen, men kunde ikke komme overens med Købmanden, der stod fast ved sin Fordring. Dogen vilde endelig tvinge ham til at sælge Stenen for den Pris, han forgæves havde budt, da tog Manden sin Ædelsten og kastede den fra Rialto ned i Vandet, idet han raabte: "Til Fisken i Havet vil jeg skænke, hvad Venedigs Doge er for fattig til at købe!"

En af de sidste Dage i karnevalet havde jeg ingen taget Landlov, og indhyllet i min dejlige Tyrkerkaftan blandede jeg mig mellem Sværmen. Klokken kunde vel være henved otte, da jeg træt og sulten gik ind i en Beværtning og forlangte en Portion Macaroni. Min Kappe og Turban lod jeg blive i Entreen hos en Opvarter, der gav mig et Nummer til Mærke.

Lejligheden derinde var overfyldt af Gæster; kun ved et af Bordene sad der en enlig Person, ligbleg, men ellers smuk og fornem at se til. Vi to passede for hinanden, og jeg valgte Plads ved hans Bord, lige over for ham. Der sad en to-tre Kanaljer bag os, halvdrukne og højttalende. Den ene strakte Armen ind og rykkede min blege Ven i Frakkeskødet. Her skal nok være Løjer, tænkte jeg, og saa gav jeg, for at melde mig, et Slag med min knyttede Næve i Bordet. et Slag, der lød som naar en Brolægger stamper Stenbroen ned, og som fik Glassene til at ryste af Skræk, ikke at tale om, at der kom en lang Revne i Bordpladen. Derefter gav jeg de tre Kanaljer et Par Øjne langskibs, som beroligede dem og gjorde dem tamme. De saa lidt paa mig, vendte Ryggen til og lod os sidde. Det var ikke muligt at faa et fornuftigt Ord ud af min Patricier, skønt jeg tiltalte ham i det allerfineste Italiensk; han drak sin Flaske Chiantivin og forlod derefter Stuen.

Lidt efter rejste jeg mig ogsaa for at gaa. Da jeg kom ud i Entreen og gav Opvarteren mit Mærke, leverede han mig en kostbar Atlask- og Fløjlsdomino, med Knapper saa store og gloende som et Par Koøjne. Jeg gjorde Knægten opmærksom paa hans Fejltagelse; men han paastod, at det Nummer, jeg havde givet, hørte til Dragten. Derimod erindrede han, efter at have hørt mig beskrive min Kaftan, at han et Øjeblik i Forvejen havde leveret samme til den blege Herre, der var gaaet før mig. Det faldt mig da ind, at jeg havde ladet mit Nummer blive liggende paa Bordet, medens jeg spiste, og der maatte det være blevet forbyttet; at det var sket forsætlig, anede jeg ikke. Der var imidlertid ikke andet for, end at jeg maatte finde mig i Omstændighederne og tage imod den Ubekjendtes Domino. - Tab var der just ikke forbundet dermed.

Jeg gik, og i det samme Øjeblik, jeg kom ud paa Gaden, følte jeg et let Slag paa

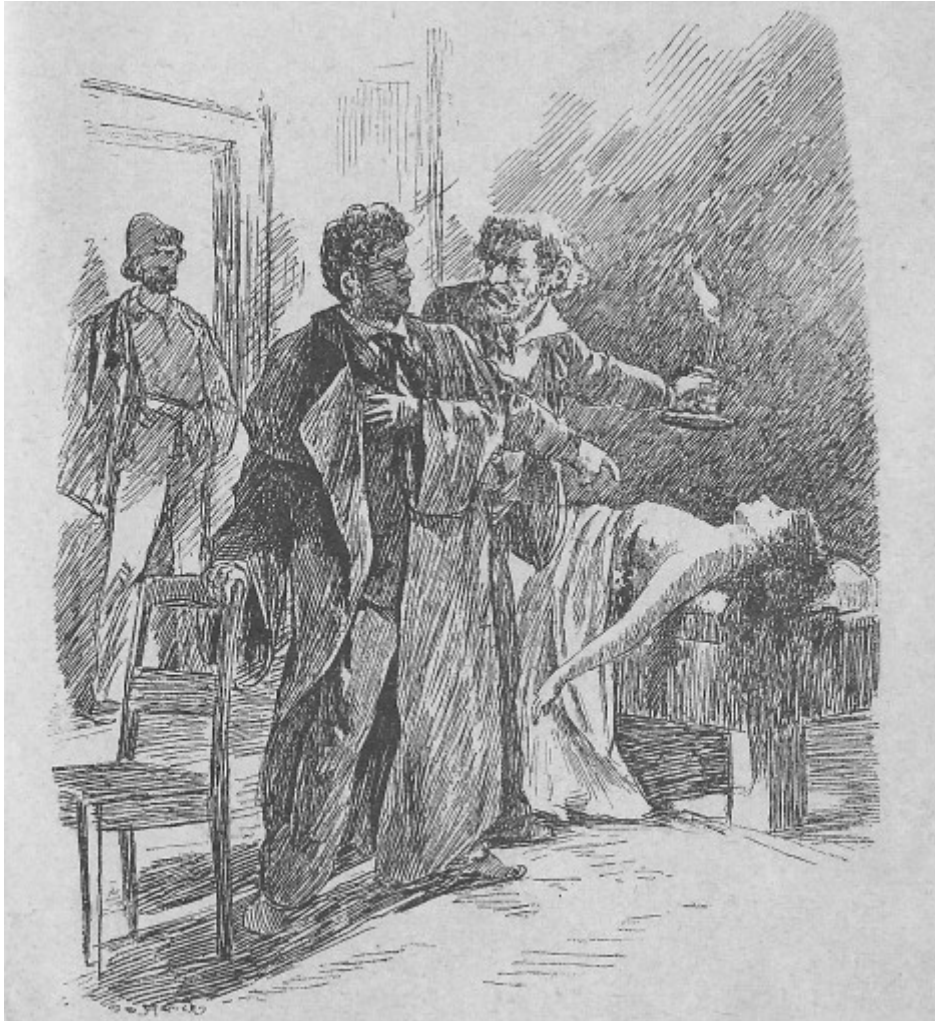
skulderen. En Maske, der efter Figuren at dømme lod til at være en Kvinde, gav mig Tegn med sin Vifte, og gik derpaa foran mig let og hurtigt, idet hun, hvor Sværmen truede at skille os, standsede nogle Øjeblikke og vendte Hovedet om efter mig.

Nysgerrig vedblev jeg at følge Masken, uden at agte paa at de mange just ikke fine Bemærkninger, der lød efter mig fra de Flokke, jeg i min Ivrighed banede mig Vej igennem, og vi fortsatte saaledes vor Spadseretur hen over St. Markuspladsen, ind i en af de tilstødende Gyder. Her blev jeg pludselig og slet ikke ubehændigt grebet i Brystet og overvældet at to Personer, der sprang ind paa mig, hver fra sin Side, saaledes at det ikke var muligt at tænke paa Modstand; at gøre Anskrig havde ogsaa sin Vanskelighed, eftersom de stoppede mig Munden fuld af et Tørklæde. Det hele var et Øjeblikks Værk; den lille Maske forsvandt og Mændene tog mig venskabelig hver under sin Arm og slingrede hen ad Gaden med mig, som om jeg havde været beruset. Nede ved Fisketorvet, der løber ud imod en af de mindre Kanaler, satte de mig i en Gondol, og saa gik det i Fart imellem de mørke Huse, saa at Vandet skummede op over Bougen af den snablede Gondol. Medens de saaledes jumpede bort med mig, laa jeg og spekulerede paa, hvad alt dette skulde betyde; bange var jeg

egentlig ikke, men jeg kan heller ikke sige, at jeg var rigtig i mit Es.

Hvad Grund de Mennesker havde til at gøre alle disse Fakserier med mig, var og blev en Gaade. Jeg var derfor ret tilfreds med at se Manden, der stod agter i Gondolen, og som med sin Aare mesterlig forstod baade at give Fart og at styre, lægge til Land, for nu tænkte jeg da, at det maatte komme til en Forklaring. Atter tog de mig imellem sig, men brugte nu langt færre Omstændigheder end før.

Da de havde gaaet lidt, standsede de ved et lavt og temmelig uanseligt Hus, og bankede tre Slag paa Døren. En høj mørk Skikkelse stak sin anselige Tryne ud, saa lidt paa mig, og vekslede dernæst et Par Ord med mine Voldsmænd, i en Tone, og med et Par Øjne saa gnistrende og desperate, at jeg ikke lovede mig nogen fredelig Opløsning paa Eventyret. Nu gik det op ad en stejl og forfalden Trappe, ind i et mørkt Værelse, hvor man løste mine Hænder og tog Tørklædet ud af Munden. Det høje Mandfolk traadte ind og de to andre posterede sig udenfor Døren. I det vi kom ind i Stuen, bragte en gammel kone Lys. hendes Ansigt var blegt, og Øjnene forgrædte; Manden gjorde en Bevægelse imod hende og tog Lyset. Konen gik. Den Gamle vendte sig imod mig, idet han med en Stemme, der skælvede af Raseri, raabte:

"Se der, Forbandede, det er dit Værk!"

Med disse Ord holdt han Lyset hen til en Løjebænk; paa denne laa en ung Kvinde, bleg og livløs, med et bredt og gabende Knivstik i det blottede Bryst. Endnu inden det var muligt, at komme mig efter den Overraskelse, greb den Gamle sin Dolk, og da det utvivlsomt var hans Hensigt at dræbe mig, havde jeg kun Valget imellem at miste mit Liv eller gribe til Modværge, saa godt jeg kunde. Det sidste valgte jeg, sprang et Skridt tilbage, og greb Ryggen af en Stol for at slaa Mandfolket til Jorden. Ved denne Støj blev Døren aabnet, den ene af mine forrige Voldsmænd styrtede ind, for at komme den Gamle til Hjælp. Min Kappe havde jeg Kastet bort, fordi den hindrede mig i at bevæge Armene, den kostbare Fjerhat var allerede gaaet tabt ved en af de forrige Manøvrer, de havde foretaget sig med mig. I samme Øjeblik, den sidstkomne saa mig i min Sømandsdragt, udstødte han et Skrig og traadte i Vejen for den Gamle.

"For Guds Skyld!" udbrød han. "Holdt, Fader, vi have taget fejl. Jeg kender ikke dette Menneske."

Den Gamle betragtede mig overrasket, men tvivlende; imidlertid fik Sønnen ham beroliget, og nu kom det til en Forklaring, hvoraf det fremgik, at de havde taget fejl af min Person. Den Gamle rakte mig Haanden, Taarerne trillede ned over hans Kinder; Gud forlade min slemme Synd, jeg tror næsten det var mere af Sorg over, at han ikke fik sin Hævn fuldbyrdet, end over den Uret, Bæstet havde tilføjet mig.

"Ak, Signor", sagde han, "I kommer i et ulykkeligt Hus; se hende der, min eneste Datter, al vor Glæde, vor Stolthed".

"Men hvorledes er denne ulykke gaaet for sig?" spurgte jeg.

"Hun var saa ung og saa smuk", vedblev den Gamle. "Naar vi andre vare bedrøvede, sang Juanitta for os, og gjorde os glade igen. Ja vist! de maatte holde af hende, alle Mennesker, og ingen var gladere end Mateo, da vi gav vort "Ja" til hans Forlovelse med Juanitta. Men saa rejste han og drog til Søs, for at tjene noget til sit Bryllup - havde han blot aldrig forladt hende".

"Han *maatte* gøre det", bemærkede Sønnen hult og langsomt.

"Han rejste", vedblev faderen, "og Juanitta var stille og bedrøvet; hun forandrede sig fra den Tid, blev bleg og sang ikke mere. Vi vare alle forundrede, jeg troede, det var af Længsel efter Mateo; men min Hustru kendte hende bedre. Hun paastod at der var andet i Vejen, og vi lagde da nøje Mærke til Juanitta. Saa kom vi efter, at der hver Aften, hun gik for at købe Mælk, stod en Mand ovre paa den anden Side af Gaden; han fulgte efter hende, vi saa ham tale med hende, vi saa Juanitta smile til ham, som hun havde smilet til sin Brudgom. Stakkels Mateo, hun rød sig ikke mere om ham".

Han tav nogle Øjeblikke, Smerten overvældede ham, han bøjede Hovedet ned i sine Hænder og hulkede højt.

Den gamle Fader stod midt paa Gulvet og søgte forgæves at betvinge sin Smerte; Sønnen lænede sig til Dørstolpen og stirrede tavs paa Søsterens Lig, som det lille Lys kastede sit Skin over.

"I Gaar kom Mateo tilbage", vedblev den Gamle straks efter, "uden at vi anede det. Juanitta var gaaet ud som sædvanlig - hun vendte ikke tilbage. Nede i Gadedøren hørte vi et Skrig og styrtede ud - der laa hun med et Knivstik i Brystet. Hendes Elsker var forsvunden; det var ham, vi troede at genkende i dig".

"Hvem mener I da der har dræbt hende?" spurgte jeg.

"*Mateo*", hviskede den Gamle.

"Han *maatte* gøre det", bemærkede Sønnen.

"Hvad så?" spurgte en af Tilhørerne.

"Hvad saa, din Tosse!" svarede Hermansen. "Jeg fik Lov til at gaa min Vej, for der kom ingen Karet og hentede mig. Jeg kunde jo ikke gøre Pigen levende igen. Men min fornemme Dragt samlede jeg op og tog med; Byttet stod jeg mig for Resten godt ved. Sikken en Stadsvest, jeg fik ud af det Fløjl og Silketøj!"

===== :||: =====